

Čebele in opravevanje

Opravevanje rastlin je v preteklosti potekalo spontano in brez posredovanja ljudi. Na poljščine, ki potrebujejo opravevanje so opravevalci prihajali iz bližnjih habitatov (mejc). Z intenziviranjem kmetijstva so se najprej povečale velikosti posameznih sejanih poljščin, nato pa tudi mejne površine, ki so s tem postale manj primerne za bivanje opravevalcev, poleg tega jim niso več nudile zadostnega vira primerne hrane. Na nekaterih območjih se je zaradi odsotnosti teh opravevalcev močno povečala potreba po vzpostavitvi načrtovanega opravevanja poljščin, predvsem z dovozi čebel in čmrljev.

Od opravevanja je odvisnih ogromno število rastlin. Od približno 240.000 cvetočih vrst rastlin, je kar 220.000 takšnih, ki jih opraveujejo opravevalci. Ostale vrste opravejuje bodisi veter ali voda. V primeru, da govorimo o gospodarskih rastlinah je kar $\frac{3}{4}$ poljščin, ki imajo koristi od opravevanja. Med njimi je veliko sadja jabolka, hruške, češnje, melone, jagode..., nekatera poživila kot sta kava in kakav..., poleg tega je opravevanje potrebno tudi za pridelavo semena za večino zelenjave, zelišč in začimb. Končno je potrebno opravevanje tudi za proizvodnjo vlaken, kot so bombaž in lan. **Skupna globalna vrednost opravevanja rastlin je zato ocenjena na 218-530 milijard € na leto.**

V zadnjem obdobju se pomena čebel in opravevalcev zavedamo veliko bolje kot pred časom. Pozornost javnosti je tema pridobila predvsem zaradi množičnega izginjanja čebel, kateremu so bile priča najprej Združene države Amerike, nato pa delno tudi Evropa. Poleg tega so bili v zadnjem obdobju pogosti primeri visoki padcev čebeljih družin preko zime zaradi različnih in ne povsem razjasnenih vzrokov. Te spremembe so imele široko odmevnost in so nas opominjale na krhkost ekosistema v katerem živimo in od katerega smo zelo odvisni. Bolj kod kdajkoli smo pričeli razmišljati o posledicah, ki bi nas doletele, če bi opravevalci izumrli ne-nazadnje na svetu že obstajajo področja, kjer je potrebno opravevalce v času svetenja rastlin na površine načrtovano vnašati in na ta način zagotavljati servis opravevanje, ki je pred tem potekal spontano in brez naše pozornosti.

Organizacije združenih narodov (OZN) so za Evropo zapisali, da se število čebel zmanjšuje že od leta 1965. Posamezni čebelarji pa predvsem od leta 1998 poročajo o neobičajni šibkosti in umiranju čebel, zlasti konec zime in v začetku pomladi.

Pomena opravevanja se zelo dobro zavedamo tudi na Čebelarški zvezi Slovenije, zato v zadnjem obdobju vse bolj delujemo tudi v smeri, da bi zagotovili čim boljše pogoje za preživetje čebel in ostalih opravevalcev. Zato smo podali že mnoge pobude in izpeljali številne projekte. Tudi pobuda, da 20. maj postane svetovni dan čebel je posledica razmišljanja, da je na globalni ravni pomembno, da se ljudje čim bolj zavedamo pomena čebel in okolja v katerem živimo in da ga poskušamo vsi skupaj na različne načine izboljšati. Veseli dejstvo, da je predlog do sedaj bil vsepovsod soglasno sprejet in potrjen in da bodo Združeni narodi (ZN) verjetno že v letošnjem letu pobudo potrdili. S tem se bomo Slovenci zapisali v zgodovino kot narod, ki si prizadevamo za ohranitev narave, čebel in ostalih opravevalcev ne le doma, ampak na celem svetu. Več o pobudi si lahko preberete na novi spletni strani: <http://worldbeeday.org/si/>

DOMOV OPROJEKTU DEJSTVA DOGODKI PODPRTENAS ČASOVNICA GRADIVO KONTAKT

Ohranimo čebele!
20. maj • Svetovni dan čebel

Vsak cvet potrebuje opravevanje, da bi kmetijska proizvodnja in kmet preživela

Več

Kaj ima pri tem Slovenija?
Slovenci smo čebelarški narod, čebelarjenje ima v Sloveniji poseben status kmetijske dejavnosti.
V Sloveniji je zato zavedanje o pomenu čebel in skrbi zanje na visoki ravni.

Več

Vključi se
»Čebele skrbijo za človeštvo. Ali človeštvo skrbi za čebele?«

Več

Facebook

Dogodki

Več

Čebelji svet

Več

Vprašanje meseca
Čebele in ostali opravevalci zagotavljajo ... vse hrane, proizvedene na svetu.

... 1%
 ... 30%
 ... 60%

Glasuj

Rezultat

Dr. Peter Kozmus

Strokovni vodja rejskega programa za kranjsko čebelo